

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 21 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, declarat de avocata Natalia Moloșag, în numele inculpatei

*Crăciun Ecaterina XXXXX, născută la
XX XXXXXX XXXX în XXXXXX, locuitoare a
XXXXXX, XXXXXX, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 27.10.2016 – 21.06.2017,
instanța de apel: 01.12.2017 – 22.05.2018,
instanța de recurs: 20.08.2018 – 21.11.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 21 iunie 2017, Crăciun Ecaterina a fost condamnată în baza art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art. 206 alin. (3) lit. b), b¹) Cod penal la 15 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate legată cu minorii pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate legată cu minorii pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, începând din 21.06.2017, deducându-se durata aflării în arest preventiv de la 21.06.2016 până la 21.06.2017.

2. Instanța de fond a constatat că inculpata Crăciun E., *se învinuiește* că în perioada anilor 2015 - aprilie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției de către o altă persoană, precum și tragerii de foloase de pe urma acestei activități, a comis acțiuni intenționate de proxenetism, manifestate prin îndemnul prestării on-line a serviciilor sexuale contra plată de către XXXXXX, născută la XXXXXX.

Astfel, în perioada lunii decembrie 2015, Crăciun E., aflându-se în mun. Chișinău, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, cât și cu persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, a selectat-o pe XXXXXX și în cadrul unor întâlniri separate pe care le-a avut cu aceasta, trezindu-i ultimei interesul pentru practicarea prostituției, prin convingeri că va fi bine plătită, a îndemnat-o pe ultima de a practica prostituția, manifestată prin prestarea contra plată a serviciilor sexuale în regim on-line.

Tot ea, în perioada anilor 2015 - aprilie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, cât și cu persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției de către alte persoane, precum și tragerii de foloase de pe urma acestei activități, a comis acțiuni intenționate de proxenetism, manifestate prin organizarea prestării on-line a serviciilor sexuale contra plată de către XXXXX, a.n. XXXXX, XXXXXX, a.n. XXXXX, XXXXXX, a.n. XXXXXX, XXXXXX, a.n. XXXXXX, XXXXXX, a.n. XXXXXX, cât și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală.

În continuare, în perioada anilor 2015 - aprilie 2016, Crăciun E., aflându-se în mun. Chișinău, acționând împreună cu o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, cât și cu persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, întru realizarea intențiilor sale infracționale de îndemnare și înlesnire a practicării prostituției de către alte persoane, în cadrul unor întâlniri separate pe care le-a avut cu XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, cât și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, trezindu-le interesul pentru practicarea prostituției, prin convingeri că vor fi bine plătite, *le-a îndemnat* de a practica prostituția, manifestată prin prestarea contra plată a serviciilor sexuale în regim on-line.

Ulterior, Crăciun E., în aceeași perioadă, aflându-se în apartamentele închiriate în prealabil de o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, împreună și prin înțelegere prealabilă cu acesta și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, acționând în vederea înlesnirii practicării prostituției de către XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, cât și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, având rolul de complice, prin sfaturi și prestarea de informații, le-a instruit pe acestea în vederea satisfacerii dorințelor sexuale ale beneficiarilor prin spectacole pornografice, trăgând în așa mod foloase financiare din activitatea ilegală desfășurată.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, ca proxenetismul, adică îndemnul la prostituție, înlesnirea practicării

prostituției de către o altă persoană, precum și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției, acțiuni săvârșite asupra a doi sau mai multor copii, săvârșite de mai multe persoane.

Tot inculpata, *se învinuiește* că în perioada lunii noiembrie anul 2015, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul exploatarei sexuale comerciale a copilului XXXXXX, născută la XXXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a acesteia, aplicând violență fizică în privința ei, manifestată prin aplicarea intenționată a loviturilor cu palmele peste cap și corp, abuzând de starea ei de vulnerabilitate datorată situației sale precare din punct de vedere al supraviețuirii sociale, a recrutat-o pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată în regim on-line.

În continuare, în perioada indicată de timp, Crăciun E. împreună cu o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, acționând în scop de exploatare sexuală comercială în prostituție a copilului XXXXXX, prin violență fizică, obținând consimțământul acesteia de a presta servicii sexuale în regim on-line, a adăpostit-o într-un apartament situat în sect. Botanica mun. Chișinău, închiriat în acest scop de către persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă.

Ulterior, tot în perioada lunii noiembrie 2015, Crăciun E., aflându-se într-un apartament situat în sect. Botanica mun. Chișinău, urmărind scopul exploatarei sexuale comerciale a copilului XXXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a acesteia, acționând împreună cu persoana în privința căreia a fost disjunsă cauza penală, care a acordat încăperea și echipamentul tehnic necesar, a organizat prestarea de către copilul XXXXXX, a serviciilor sexuale contra plată în regim on-line, trăgând în așa mod foloase financiare din activitatea ilegală desfășurată.

În continuare, tot ea, în perioada anilor 2015 - aprilie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul exploatarei sexuale comerciale a copiilor XXXXXX, născută la XXXXXX și XXXXXX, născută la XXXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a acestora, acționând împreună cu persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, le-a recrutat pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată în regim on-line.

Ulterior, în perioada indicată de timp, Crăciun E., acționând în scop de exploatare sexuală comercială, în prostituție a copiilor XXXXXX și XXXXXX, obținând consimțământul acestora de a presta servicii sexuale în regim on-line, manifestate prin satisfacerea dorințelor sexuale ale beneficiarilor prin spectacole pornografice, acționând împreună cu persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, le-a adăpostit în diferite apartamente din mun. Chișinău, închiriate în acest scop.

În continuare, în perioada anilor 2015 - aprilie 2016, Crăciun E., aflându-se, în apartamentele închiriate în prealabil de către persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu acesta și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatarei sexuale comerciale a copiilor XXXXXX și XXXXXX, cunoscând despre vârsta minoră a acestora, având rolul de complice, prin sfaturi și prestarea de informații, le-a instruit pe acestea în vederea satisfacerii dorințelor sexuale ale beneficiarilor prin spectacole pornografice.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 206 alin. (3) lit. b), b¹) Cod penal, ca trafic de copii, adică recrutarea, adăpostirea unui copil, în scopul exploatarei sexuale comerciale și în prostituție, acțiuni însoțite de violență fizică, de abuz de situația sa de vulnerabilitate, săvârșite asupra a doi sau mai multor copii, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Instanța a reținut că vinovăția inculpatei a fost dovedită integral prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată.

3. La 26 octombrie 2017, inculpata a declarat apel, solicitând casarea sentinței și *rejudicarea cauzei*.

Apelanta a indicat că a omis termenul de declarare a apelului din motive întemeiate or, a atacat sentința instanței de fond, expediind în instanța de apel două scrisori care nu au ajuns la destinație. Ulterior, interesându-se la ce etapă de examinare se află cererile ei, i s-a comunicat că scrisorile nu au fost înregistrate în penitenciar, respectiv nu au fost recepționate de instanța de apel.

La judecarea cauzei au fost admise nenumărate greșeli, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea aspră. Or, a fost impusă să se ocupe de prestarea serviciilor sexuale în regim on-line, fiind maltrată și amenințată de Drumău M. Inițial, a avut calitatea procesuală de martor, iar după eliberarea lui Drumău M. i-a fost înaintată calitatea de învinuită. La moment Drumău M. se află în căutare, iar toate fișele sunt înregistrate pe numele lui.

3. La 12 februarie 2018, avocata Natalia Moloșag a declarat apel suplimentar, solicitând repunerea apelului în termen, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

Apelanta a invocat că inculpata a expedit anterior două cereri de apel care, din motive necunoscute, nu au ajuns în instanța de fond.

Deoarece nu a primit nici o citație sau alt răspuns la cererile depuse, apelanta a mai depus o cerere de apel la data de 25.10.2017, aflându-se în Penitenciarul nr.7 – Rusca, cererea fiind înregistrată la data de 30.10.2017 la Judecătoria Chișinău.

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate. Or, inculpata nu a avut posibilitatea de a depune o cerere de apel decât prin poștă, prin intermediul administrației Penitenciarului 13, mun. Chișinău.

În instanța de fond, inculpata a fost apărată de un avocat din oficiu, care după pronunțarea sentinței, nu i-a mai acordat asistență juridică.

Nefiind asistată de un avocat și fiind într-o stare deosebit de vulnerabilă după nașterea și decesul copilului, ea a făcut tot posibilul pentru a ataca sentința și a se încadra în termenul legal și nu a putut influența circumstanțele care au viciat acest proces și au dus la omiterea termenului de apel.

Astfel, inculpata a fost abuziv atrasă la răspundere penală în baza unor interpretări ale normelor penale insuficient de clare și previzibile pentru asigurarea securității raporturilor juridice. Or, în cel mai rău caz, pentru faptele săvârșite, răspunderea putea fi aplicată în baza art. 90 Cod contravențional.

În conjunctura legislației naționale nu există vreun impediment pentru a considera că produsul pornografic este susceptibil de difuzare on-line, implicit, aceasta fiind confirmată de formularea din art. 208¹ Cod penal – pornografia infantilă.

Pe lângă aceasta, pe parcursul examinării cauzei, inculpata a fost asistată atât de avocați contractați de ea, cât și din oficiu. Or, viciul unei asistențe juridice ineficiente este unul fundamental și a dus la o reprezentare proastă a intereselor inculpatei, alegerea unei strategii greșite, omiterea realizării unor acțiuni necesare, ca efect, aceasta fiind condamnată disproporționat, în baza unor acuzații neîntemeiate și lipsită de dreptul fundamental la apărare.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, apelurile au fost respinse ca tardive.

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul poate declara apel în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, conform datelor din materialele dosarului, sentința instanței de fond din 21.06.2017, a fost pronunțată public la data de 21.07.2017, fiind înmănată sub semnătură inculpatei în aceeași zi.

Potrivit materialelor cauzei penale și a ștampilei aplicate de Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel semnată de inculpată a fost înaintată și înregistrată la data de 30.10.2017, fiind depășit astfel termenul de 15 zile acordat pentru atacarea sentinței cu apel.

Conform prevederilor art. 234 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul omis poate fi restabilit prin hotărârea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, în condițiile legii la cererea persoanei care a omis termenul procedural din motive întemeiate.

Iar potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată din motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei.

Or, repunerea în termen a apelului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului la apel, care nu a putut declara apel din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul de care fusese decăzut după expirarea termenului de apel.

Repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: întârzierea a fost determinată din motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală, ș.a., pe care apreciindu-le instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie, în mod efectiv, o cauză de împiedicare a declarării apelului; apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Aceste condiții privindu-l doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă.

Astfel, deși inculpata a solicitat repunerea în termen a apelului înaintat, nu au fost prezentate careva motive plauzibile ce ar confirma faptul că întârzierea a fost determinată din motive întemeiate, cu atât mai mult că una din condițiile cumulative de repunere în termen a cererii de apel este ca apelul să fie declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei.

Sunt neîntemeiate argumentele invocate de inculpată în apelul declarat că au fost expediate din Penitenciarul 13 două scrisori la Curtea de Apel Chișinău, însă din motive necunoscute n-au ajuns, că a scris de mai multe ori și a întrebat la ce etapă de examinare sunt cererile sale, însă a primit răspuns că scrisorile n-au ajuns, iar, ulterior, solicitând și în Penitenciarul 13 explicații, i s-a răspuns că n-au fost înregistrate scrisorile ei. Or, constatările inculpatei referitor la omiterea termenelor de contestare în instanța de apel pe motiv că n-au ajuns scrisorile sale cu cererea de apel, nu constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului or, cele invocate de inculpată nu au fost confirmate prin careva înscrisuri anexate la materialele cauzei.

Mai mult, art. 402 Cod de procedură penală prevede situația când noul apărător ales după declararea apelului de către inculpat are dreptul de a declara apel suplimentar. În acest apel se pot invoca noi motive de apel care vor viza orice latură a cauzei penale. Noul apărător este limitat de a acționa în termenul de 15 zile de la data primirii copieii apelului declarat.

Pe lângă aceasta, avocata Natalia Moloșag era în drept să declare apel suplimentar în interesele inculpatei doar după declararea apelului în termen de către inculpată.

Conform art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

Deci, condiția declarării apelului suplimentar de către noul apărător, este ca apelul declarat de către inculpat să fie în termen.

Or, apelul inculpatei este tardiv, iar, conform ștampilei aplicate de Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel suplimentară semnată de avocata Natalia Moloșag a fost înregistrată la 12.02.2018, fiind depășit termenul de 15 acordat pentru atacarea sentinței cu apel.

Totodată, instanța de apel nu se va expune asupra argumentelor apelanților, invocate în cererile de apel, fiind stabilit că apelurile au fost depuse peste termen, împotriva unei sentințe irevocabile.

5. Avocata Natalia Moloșag a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că organul de urmărire, din start, a tratat-o pe Crăciun E. ca pe un infractor, nefiind examinată multitudinea de circumstanțe care indică asupra stării de vulnerabilitate extremă a acesteia, supunerea la diverse forme de violență și presiune, starea de vulnerabilitate a familiei și lipsa mijloacelor financiare, statutul de victimă a violului, lipsa de protecție și siguranță.

Astfel, dispozitivul sentinței a fost pronunțat la 21.06.2017, iar la 27.06.2017, inculpata, aflându-se în detenție în Penitenciarul nr. 13, a expediat o cerere de apel împotriva sentinței, prin care își exprima dezacordul și argumentele pentru procedura de apel. Din motive necunoscute apelantei, această cerere nu a ajuns la Judecătoria Chișinău. După recepționarea sentinței motivate, la 28.07.2017, din Penitenciarul nr. 13, inculpata a expediat o altă cerere de apel care, la fel, nu a ajuns la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Deoarece nu a primit nici o citație sau alt răspuns la cererile depuse, inculpata a mai expediat un apel la 25.10.2017, din Penitenciarul nr.7-Rusca. Cererea a fost înregistrată la Judecătoria Chișinău la 30.10.2017.

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate. Or, inculpata, aflându-se în detenție, nu a fost în stare să dispună de o altă formă de depunere a cererii de apel decât cea poștală, prin intermediul administrației Penitenciarului 13.

Pe lângă aceasta, în ultimele ședințe de judecată inculpata a fost asistată de avocata din oficiu - Buhna Natalia, care după pronunțarea sentinței nu i-a mai acordat asistență juridică. Astfel, inculpata, nefiind asistată de un avocat calificat și fiind într-o stare deosebit de vulnerabilă după nașterea și decesul copilului (în condiții de detenție) a făcut tot ce este posibil pentru a ataca sentința și a se încadra în termenul legal și nu a putut obiectiv influența circumstanțele care au viciat acest proces și au dus la omiterea termenului de apel. Or, omiterea termenului de declarare a apelului este imputabil avocatului din oficiu și nu inculpatei care se afla în detenție, iar instanța de apel urma să repună inculpata în termenul de declarare a cererii de apel,

Mai mult, asistența juridică garantată de stat de care a beneficiat inculpata a fost afectată de mai mulți factori. Or, viciul unei asistențe juridice ineficiente este unul fundamental și a dus la o reprezentare proastă a intereselor inculpatei, alegerea unei strategii greșite, omiterea realizării unor acțiuni necesare, ca efect, aceasta fiind condamnată disproporționat, în baza unor acuzații neîntemeiate și lipsită de dreptul fundamental la apărare.

Astfel, inculpata a fost abuziv atrasă la răspundere penală în baza unor interpretări ale normelor penale insuficient de clare și previzibile pentru asigurarea securității raporturilor juridice. Or, în cel mai rău caz, pentru faptele săvârșite, răspunderea putea fi aplicată în baza art. 90 Cod contravențional.

În același timp, instanțele de fond și de apel nu și-au motivat suficient hotărârile adoptate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 9) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această

instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat (*pct. 5. din decizie*), se reține că potrivit circumstanțelor reproduse în *pct. 4.* din prezenta decizie, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind tardivitatea apelurilor declarate de inculpată și avocat, în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, potrivit art. 402 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. Dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii copieii apelului, poate declara unul suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Deci, termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*Recomandarea Curții Supreme de Justiție, nr. 37, cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal*).

În această consecutivitate se atestă că, potrivit procesului-verbal din 21 iulie 2017, sentința integrală a fost pronunțată la 21 iulie 2017 în prezența avocatului și a inculpatei, care a primit copia de pe sentința motivată la aceeași dată, contrasemnând o recipisă în acest sens (*Vol. VIII, f.d. 13, 33*).

Astfel, termenul de declarare a apelului a expirat la sfârșitul zilei de 07 august 2017.

În același timp, potrivit ștampilei de pe plic, apelul inculpatei a fost depus la oficiul poștal pe 26 octombrie 2017 și înregistrat la Curtea de Apel Chișinău pe 30 octombrie 2017, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind declarat peste termen (*Vol. VIII, f.d. 40, pct. 3., 4. din decizie*).

Se observă că instanța de apel în mod argumentat și just a constatat că întârzierea menționată nu a fost determinată de motive întemeiate (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, și apelul suplimentar al avocatei Natalia Moloșag din 12 februarie 2018, contravine prevederilor art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală or, aceasta era în drept să declare un apel suplimentar în circumstanțele în care inculpata declara apelul în termen (*Vol. VIII, f.d. 69*).

Totodată, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, pct. 6.*).

Pe lângă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului.

Rezultă că recursul ordinar nu are niciun suport legal în aspectul vizat, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac (*pct. 3. și 4. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Natalia Moloșag împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 21 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în privința inculpatei Crăciun Ecaterina XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan